

Fənn sillabusu
(işçi tədris proqramı)

İxtisasın şifri və adı: 6004005-"Maliyyə", 6004008-"Mühasibat"

Fakültə: İqtisadiyyat və idarəetmə

Kafedra: Maliyyə idarəetməsi və audit

I. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: S/F (Büdcə sistemi)(Fənn proqramı ARTN-nin 28.01.2015-ci il tarixli 91 sayılı əmr)

Kodu: İPFS-B08, İPFS-B09

Tədris ili: III (2025-2026)

Semestr: VI (Yaz)

Tədris yükü: Cəmi 120 saat: Auditoriya saati: 45 saat (30 saat mühazirə, 15 saat seminar)

Təhsilalma forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 4 kredit

II. Müəllim haqqında məlumat: Mustafayev Vaqif Rəis oğlu, Baş müəllim

Məsləhət günləri və saati: II-V gün saat 12⁰⁰-13⁰⁰.

E-mail ünvanı: vaqif.mustafayev.1960@mail.ru

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Füzuli küç., 170-a

III. Tövsiyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

Əsas:

1. Novruzov N., İbrahimov E. Büdcə sistemi. Dərslik. Bakı, 2011

2. Bədəlov S.Ş. Büdcə sistemi. Dərslik. Bakı, 2003.

3. Vəliyev Zaur Dövlət büdcəsi. Məlumat sorğu kitabı. Bakı, 2006

Əlavə:

4. "Büdcə sistemi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu. Bakı, 2002

5. Aman Khan Fundamentals of Public Budgeting and Finance. Textbook, Latest edition 2024
(https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-031-53674-8?utm_source=chatgpt.com)

6. Robert D. Lee Jr., PhD; Ronald W. Johnson, PhD; Philip G. Joyce, PhD Public Budgeting
Systems Tenth Edition, 2021

https://www.jblearning.com/catalog/productdetails/9781284198980?srsId=AfmBOop_IOWiFJ_MxK78uFdhz

TrO2uOPp5vxOn_jlv2RhGzh5TJ3hzVC&utm_source=chatgpt.com).

7. Бюджет и бюджетная система: учебник для вузов / М. П. Афанасьев, А. А. Беленчук, И. В. Кривоногов. — 6-е изд., перераб. и доп. — Москва: Издательство Юрайт, 2023

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən İqtisadiyyata giriş, Mikroiqtisadiyyat və Makroiqtisadiyyat fənlərinin tədrisi vacibdir.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Büdcə sistemi haqqında elm maliyyə haqqında elmin tərkib hissəsidir. Geniş təkrar istehsal, cəmiyyətin idarə edilməsi və dövlət haqqında nəzəriyyələr dövlət budcəsi haqqında elmin əsasıdır. Ümumdövlət mərkəzləşdirilmiş pul vəsaiti fondunun yaradılması və istifadə edilməsi zamanı dövlət müəssisələr, təşkilatlar və əhali arasında əmələ gələn iqtisadi münasibətlər büdcə sistemi haqqında elmin predmetidir. Büdcə sistemi vasitəsilə əldə edilən

maliyyə vəsaitləri dövlətin müxtəlif funksiya və vəzifələrinin yerinə yetirilməsini təmin edir. Bütçə sisteminin gəlirləri və xərclərinin planlaşdırılması və bu sahədə nəzarət işinin təşkilini həyata keçirməkdir. Dövlət büdcəsi və müxtəlif subyektlər arasındakı qarşılıqlı əlaqələrin öyrənilməsində, müasir elmi-iqtisadi təfəkkürün formalaşmasında bakalavr pilləsində iqtisadçı kadrların hazırlanmasında tədris olunan fənlərdən biri də "Bütçə sistemi" fənnidir. Dövlətin iqtisadi və sosial siyasətinin həyata keçirilməsinin əsas mexanizmi maliyyə sistemi və onun tərkib hissəsi olan bütçə sistemidir. Bütçə vasitəsilə dövlətin mərkəzləşdirilmiş və qeyri-mərkəzləşdirilmiş pul vəsaiti fondlarının yaranması və istifadəsi həyata keçirilir. Dövlət büdcədən özünün funksiyalarını həyata keçirmək üçün əsas iqtisadi alət kimi istifadə edərək, eyni zamanda iqtisadi və sosial siyasəti də həyata keçirir. Bütçə iqtisadi kateqoriya kimi maliyyə sisteminin tərkib hissəsidir, pul münasibətlərini təzahür etdirir və maliyyənin funksiyalarını özündə əks etdirir.

Fənnin əsas məqsəd və vəzifələri aşağıdakılardır: bütçə sisteminin sosial-iqtisadi mahiyyətini, əhəmiyyətini və respublikanın iqtisadi və sosial vəzifələrinin yerinə yetirilməsində bütçə sisteminin rolunu aydınlaşdırmaq, bütçəyə tədiyyələrin hesablanması və ödənilməsi qaydası ilə, müəssisələrə, sosial-mədəni tədbirlərə xərclərin planlaşdırılması və maliyyələşdirilməsi üsulları ilə tanış olmaq, bütçənin planlaşdırılması sahəsində maliyyə orqanlarının iqtisadi və nəzarət işinin təşkilini nəzərdən keçirmək və i.a. Konkret olaraq bu istiqamətdə gələcək iqtisadçılara biliklər öyrətməkdir.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyəti meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Fənn üzrə tələbələrin biliyi 100 ballıq sistemlə qiymətləndirilir. Yeni tələbənin fənn üzrə toplaya biləcəyi balın maksimum miqdarı 100-ə bərabərdir. Bu balın yarısı (50 balı) tələbənin semestr müddətində fəaliyyətinin nəticəsinə (cari qiymətləndirmə), digər yarısı isə (digər 50 balı) imtahanın nəticəsinə (aralıq qiymətləndirmə) görə verilir. Fənn üzrə cari qiymətləndirmənin nəticəsinə görə verilən maksimum 50 bala aşağıdakılar daxildir:

- 20 bal - seminar dərslərində fəaliyyətinə görə;
- 30 bal - kollokviumların nəticələrinə görə.

Qiymətləndirmə zamanı LDU-nun Elmi Şurasının 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır.

İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir. İmtahan yazılı şəkildə aparılır və imtahan biletinə bir qayda olaraq fənn üzrə tədris olunan mövzulara aid 5 sual daxil edilir. Hər sual maksimum 10 bal olmaqla qiymətləndirilir (aşağıda qeyd olunan qiymət meyarına əsasən) ki, bu da toplamda fənn üzrə aralıq qiymətləndirmənin nəticəsinə görə verilən maksimum 50 balı təşkil edir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal - tələbə keçilmiş materialı dərinləndən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir;
- 9 bal - tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun məzmununu tam açır;
- 8 bal - tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal - tələbə keçilmiş materialı yaxşı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir;
- 6 bal - tələbənin cavabı əsasən düzgündür;
- 5 bal - tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir;
- 4 bal - tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal - tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal - tələbənin mövzudan qismən xəbəri var;
- 0 bal - cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur. Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	Əla	A
2.	81-90	Çox yaxşı	B
3.	71-80	Yaxşı	C
4.	61-70	Kafi	D
5.	51-60	Qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	Qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması:

Tələbə Universitetin Daxili intizam qaydalarını pozduqda onun barəsində mövcud qanunvericilik çərçivəsində müvafiq tədbir görülməkdir.

X. Təqvim mövzu planı:

Cəmi: 45 saat. 30 saat mühazirə, 15 saat seminar.

№	Tədris olunan mövzuların məzmunu	Saat		Tarix
		Mühazirə	Seminar	
1	<p>Mövzu: Büdcənin sosial-iqtisadi mahiyyəti, funksiyaları, əlamətləri və təsnifatı</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> Büdcənin sosial-iqtisadi mahiyyəti Büdcənin funksiyaları Dövlət büdcəsinin əsas əlamətləri Büdcənin dövlətin sosial-iqtisadi inkişaf proqramı və maliyyə sisteminin digər həlqələri ilə əlaqəsi Büdcə təsnifatı <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-7]</p>	2		
2	<p>Mövzu: Büdcə quruculuğu və büdcə sistemi</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> Büdcə quruculuğunun mahiyyəti və tərkib hissəsi Büdcə sistemi və büdcənin növləri Azərbaycan Respublikasının büdcə sistemi. Büdcə sisteminin təşkili prinsipləri və onların xarakteristikası Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsi Yerli özünüidarəetmə orqanlarının (bələdiyyələrin) büdcəsi Büdcələrarası münasibətlər, büdcələrin tənzimlənməsi <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-7]</p>	2	2	
3	<p>Mövzu: Azərbaycan Respublikası dövlət hakimiyyəti və yerli özünüidarəetmə orqanlarının büdcə hüquqları</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> Büdcə hüququ anlayışı və maliyyə hüququnun tərkib hissəsi kimi Büdcə sisteminin hüquqi əsasları və büdcə hüququnun maddi və prosesual normaları Büdcə hüququ münasibətlərinin tənzimlənməsində dövlət hakimiyyət orqanlarının səlahiyyətləri Büdcə hüququ münasibətlərinin tənzimlənməsində yerli özünüidarəetmə orqanlarının səlahiyyətləri <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-7]</p>	2		
4	<p>Mövzu: Azərbaycan Respublikasında büdcə prosesinin təşkili əsasları</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> Büdcə prosesinin mahiyyəti və təşkili prinsipləri 	2	2	

	<p>2. B�dce prosesinin iştirakçıları və onların səlahiyyətləri</p> <p>3. B�dce prosesinin ayrı-ayrı mərhələlərinin qısa xarakteristikası</p> <p>4. Maliyyə planlaşdırılması və b�dce proqnozlaşdırılması</p> <p>5. B�dce layihəsinin m�zakirəsi və təsdiqi</p> <p>6. D�vlət b�dcesinin icrası və b�dce icrası �zərində maliyyə nəzarəti</p> <p>Mənbə: [M�hazirə materialları, 1-7]</p>			
5	<p>M�vzu: Azərbaycan Respublikasında b�dce prosesinin təşkili əsasları</p> <p>Plan:</p> <p>1. B�dce prosesinin mahiyyəti və təşkili prinsipləri</p> <p>2. B�dce prosesinin iştirakçıları və onların səlahiyyətləri</p> <p>3. B�dce prosesinin ayrı-ayrı mərhələlərinin qısa xarakteristikası</p> <p>4. Maliyyə planlaşdırılması və b�dce proqnozlaşdırılması</p> <p>5. B�dce layihəsinin m�zakirəsi və təsdiqi</p> <p>6. D�vlət b�dcesinin icrası və b�dce icrası �zərində maliyyə nəzarəti</p> <p>Mənbə: [M�hazirə materialları, 1-7]</p>	2		
6	<p>M�vzu: Azərbaycanın b�dce siyasəti</p> <p>Plan:</p> <p>1. Maliyyə siyasəti</p> <p>2. Azərbaycanın b�dce siyasətinin nəzəri əsasları</p> <p>3. B�dce-vergi siyasəti</p> <p>4. Azərbaycanın b�dce siyasətinin t�kmilləşməsi</p> <p>Mənbə: [M�hazirə materialları, 1-7]</p>	2	2	
7	<p>M�vzu: D�vlət b�dcesinin g�lirlər sistemi</p> <p>Plan:</p> <p>1. D�vlət b�dcesinin g�lirlər sisteminin mahiyyəti</p> <p>2. D�vlət b�dcesinin g�lirlər sistemi, onların tərkibi və quruluşu</p> <p>3. B�dcenin qeyri vergi g�lirləri</p> <p>Mənbə: [M�hazirə materialları, 1-7]</p>	2		
8	<p>M�vzu: Azərbaycan Respublikasının d�vlət b�dcesinin xərc sistemi</p> <p>Plan:</p> <p>1. B�dcedən maliyyəşən idarə m�essisə və təşkilatların xərclərinin planlaşdırılması və maliyyələşdirilməsinin əsasları</p> <p>2. B�dce xərclərinin təsnifatı</p> <p>3. B�dcedən maliyyələşmə prinsipləri və formaları</p> <p>4. Smeta-b�dce maliyyələşdirilməsi</p> <p>5. Xərclərin normalaşdırılması və maddi, maliyyə, b�dce normaları</p> <p>Mənbə: [M�hazirə materialları, 1-7]</p>	2	2	
9	<p>M�vzu: Maddi və qeyri maddi sahələr �zr� xərclərin maliyyələşdirilməsi və d�vlət b�dcesinin milli iqtisadiyyatın sahələri �zr� xərcləri</p> <p>Plan:</p> <p>1. Maddi istehsal sferasında olan m�essisələrin xərcləri və onların maliyyələşdirilməsi mənbələri</p> <p>2. İstehsalın inkişafına b�dce xərcləri. Real investisiyalar</p>	2		

	3. Mənzil- kommunal təsərrüfatının maliyyələşdirilməsi Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-7]			
10	Mövzu: Təhsil və səhiyyə xərclərinin planlaşdırılması və maliyyələşdirilməsi Plan: 1. Sosial infrastrukturun saxlanması xərcləri 2. Təhsil xərclərinin tərkibi, quruluşu və maliyyələşdirilməsi qaydası 3. Təhsil müəssisələrinin və uşaq evlərinin saxlanması xərcləri 4. Səhiyyə xərclərinin tərkibi və quruluşu 5. Əhalinin sağlamlığının qorunması tədbirlərinin maliyyələşdirilməsi Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-7]	2	2	
11	Mövzu: Əhalinin sosial müdafiəsi, sosial sığorta və sosial təminatı xərclərinin planlaşdırılması və maliyyələşdirilməsi Plan: 1. Əhalinin sosial müdafiəsi xüsusiyyətləri 2. Sosial sığorta xərclərinin planlaşdırılması və maliyyələşdirilməsi 3. Sosial müavinət xərclərinin planlaşdırılması və maliyyələşdirilməsi 4. Əmək pensiyalarının növləri, tərkibi və təyin edilməsi şərtləri Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-7]	2		
12	Mövzu: Ümumdövlət xidmətlərinə, qanunvericilik və icra hakimiyyəti, yerli özünüidarəetmə orqanlarının, müdafiə, hüquq-mühafizə və məhkəmə orqanlarının saxlanmasına bütçə xərcləri Plan: 1. Azərbaycan Respublikasının dövlət hakimiyyət orqanlarının saxlanması üzrə bütçə xərcləri 2. Müdafiə, milli-təhlükəsizlik orqanlarının saxlanmasına bütçə xərcləri 3. Məhkəmə hakimiyyəti hüquq-mühafizə və prokurorluq orqanlarının saxlanması xərcləri 4. Yerli özünüidare orqanlarının bütçə xərcləri Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-7]	2	2	
13	Mövzu: Dövlət borclarına xidmət edilməsinə bütçə xərcləri Plan: 1. Dövlət borclarının iqtisadi mahiyyəti 2. Dövlət borclarının məqsəd və vəzifələri 3. Dövlət borc öhdəliklərinin formaları 4. Dövlət borcunun idarə edilməsi prinsipləri və metodları 5. Xarici dövlət borcları Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-7]	2		
14	Mövzu: Dövlət bütçədənkənar fondları və məqsədli bütçə fondları Plan: 1. Bütçədənkənar dövlət fondlarının mahiyyəti və sosial-iqtisadi inkişafda rolu 2. Bütçədənkənar fondların maliyyə sistemində rolu və	2	2	

	<p>3. Azərbaycan Respublikası DSMF və onun büdcə strukturu</p> <p>4. Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu və onun büdcə tərkibi</p> <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-7]</p>			
15	<p>Mövzu: Büdcələrarası münasibətlər, dövlət və bələdiyyə subyektlərinə dövlət maliyyə dəstəyi</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Büdcələrarası münasibətlərinin mahiyyəti 2. Büdcələrarası münasibətlərin təşkil prinsipləri 3. Azərbaycan Respublikasının subyektlərinə dövlət büdcəsindən maliyyə dəstəyinin formaları 4. Dövlət büdcəsindən regionlara verilən subvensiyalar 5. Büdcə krediti və onun formaları <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-7]</p>	2	1	
Cəmi:		30	15	

XI. Fənn üzrə tələblər:

Müasir şəraitdə dövlətin baş maliyyə planı sayılan büdcə sisteminin müəmməl öyrənilməsindən ötrü məsuliyyətli, savadlı kadrların hazırlanmasına böyük ehtiyac vardır. Dövlət büdcəsi və müxtəlif subyektlər arasında mövcud iqtisadi əlaqələrin təhlili və inkişaf etdirilməsi istiqamətində işlərin görülməsi vacibdir. Dünyada davam etməkdə olan iqtisadi böhran şəraitində büdcə proqnozlaşdırılmasının dürüst həyata keçirilməsinin və ardıcıl obyektiv təhlillərin aparılmasının böyük əhəmiyyəti vardır. Bu istiqamətdə gənc mütəxəssislərin hazırlanması vacib məsələlərdən sayılmalıdır. Büdcənin tarazlaşdırılması istiqamətində işlərin görülməsi, həmçinin toplanan gəlirlərin azalmasını məhdudlaşdırılması üçün nəzəri əsaslar işlənilib hazırlanmalıdır.

XII. Fənnin tədrisi üçün nəzərdə tutulan tədris və öyrənmə metodları:

- mühazirə, seminar, praktiki tapşırıqlar;
- təqdimat və müzakirə;
- debat;
- müstəqil iş/araşdırma.

XIII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- Büdcənin dövlətin sosial-iqtisadi inkişaf proqramı kimi mahiyyətini və funksiyalarını öyrənir;
- Dövlət büdcəsinin əsas əlamətlərini öyrənir;
- Büdcənin maliyyə sisteminin digər həlqələri ilə əlaqəsi haqqında biliklər əldə edir;
- Azərbaycan Respublikasının büdcə sistemi haqqında biliklər əldə edir;
- Büdcə sisteminin təşkil prinsipləri və onların xarakteristikasını öyrənir;
- Büdcələrarası münasibətlər və büdcələrin tənzimlənməsi haqqında biliklər əldə edir;
- Büdcə hüququnun maddi və prosesual normaları haqqında biliklər əldə edir;
- Büdcə prosesinin təşkil prinsipləri haqqında biliklər əldə edir;
- Büdcələrarası münasibətlərin təşkil prinsipləri haqqında biliklər əldə edir;
- Azərbaycan Respublikasının subyektlərinə dövlət büdcəsindən maliyyə dəstəyinin formaları, dövlət büdcəsindən regionlara verilən subvensiyalar haqqında biliklər əldə edir və s.

XIV. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi: _____

XV. Kollektiv sualları:

I Kollektiv sualları:

1. Büdcənin sosial-iqtisadi mahiyyəti
2. Büdcənin funksiyaları

3. Bütəcənin dövlətin sosial-iqtisadi inkişaf proqramı və maliyyə sisteminin digər həlqələri ilə əlaqəsi
4. Bütəcə quruculuğunun mahiyyəti və tərkib hissəsi
5. Bütəcə sistemi və bütəcənin növləri
6. Azərbaycan Respublikasının bütəcə sistemi. Bütəcə sisteminin təşkil prinsipləri və onların xarakteristikası
7. Azərbaycan Respublikasının dövlət bütəcəsi
8. Yerli özünüidarəetmə orqanlarının (bələdiyyələrin) bütəcəsi
9. Bütəcə hüququ anlayışı və maliyyə hüququnun tərkib hissəsi kimi
10. Bütəcə prosesinin mahiyyəti və təşkil prinsipləri

II Kollektivum sualları:

1. Bütəcə-vergi siyasəti
2. Dövlət bütəcəsinin gəlirlər sisteminin mahiyyəti
3. Dövlət bütəcəsinin gəlirlər sistemi, onların tərkibi və quruluşu
4. Bütəcə xərclərinin təsnifatı
5. Xərclərin normallaşdırılması və maddi, maliyyə, bütəcə normaları
6. Maddi istehsal sferasında olan müəssisələrin xərcləri və onların maliyyələşdirilməsi mənbələri
7. İstehsalın inkişafına bütəcə xərcləri. Real investisiyalar
8. Sosial infrastrukturun saxlanması xərcləri
9. Sosial sığorta xərclərinin planlaşdırılması və maliyyələşdirilməsi
10. Azərbaycan Respublikasının dövlət hakimiyyət orqanlarının saxlanılması üzrə bütəcə xərcləri

XVI. Fənn üzrə imtahan sualları:

1. Bütəcənin sosial-iqtisadi mahiyyəti
2. Bütəcənin funksiyaları
3. Dövlət bütəcəsinin əsas əlamətləri
4. Bütəcənin dövlətin sosial-iqtisadi inkişaf proqramı və maliyyə sisteminin digər həlqələri ilə əlaqəsi
5. Bütəcə quruculuğunun mahiyyəti və tərkib hissəsi
6. Bütəcə sistemi və bütəcənin növləri
7. Azərbaycan Respublikasının bütəcə sistemi. Bütəcə sisteminin təşkil prinsipləri və onların xarakteristikası
8. Azərbaycan Respublikasının dövlət bütəcəsi
9. Yerli özünüidarəetmə orqanlarının (bələdiyyələrin) bütəcəsi
10. Bütəcələrarası münasibətlər, bütəcələrin tənzimlənməsi
11. Bütəcə hüququ anlayışı və maliyyə hüququnun tərkib hissəsi kimi
12. Bütəcə sisteminin hüquqi əsasları və bütəcə hüququnun maddi və prosesual normaları
13. Bütəcə hüququ münasibətlərinin tənzimlənməsində dövlət hakimiyyət orqanlarının səlahiyyətləri
14. Bütəcə hüququ münasibətlərinin tənzimlənməsində yerli özünü idarəetmə orqanlarının səlahiyyətləri
15. Bütəcə prosesinin mahiyyəti və təşkil prinsipləri
16. Bütəcə prosesinin iştirakçıları və onların səlahiyyətləri
17. Bütəcə prosesinin ayrı-ayrı mərhələlərinin qısa xarakteristikası
18. Maliyyə planlaşdırılması və bütəcə proqnozlaşdırılması
19. Bütəcə layihəsinin müzakirəsi və təsdiqi
20. Dövlət bütəcəsinin icrası və bütəcə icrası üzərində maliyyə nəzarəti
21. Maliyyə siyasəti
22. Azərbaycanın bütəcə siyasətinin nəzəri əsasları
23. Azərbaycanın bütəcə siyasətinin təkmilləşməsi
24. Dövlət bütəcəsinin gəlirlər sisteminin mahiyyəti
25. Dövlət bütəcəsinin gəlirlər sistemi, onların tərkibi və quruluşu

26. Bütəcənin qeyri vergi gəlirləri
27. Bütçədən maliyyəşən idarə müəssisə və təşkilatların xərclərinin planlaşdırılması və maliyyələşdirilməsinin esası
28. Bütçə xərclərinin təsnifatı
29. Bütçədən maliyyələşmə prinsipləri və formaları
30. Smeta-bütçə maliyyələşdirilməsi
31. Xərclərin normalaşdırılması və maddi, maliyyə, bütçə normaları
32. Maddi istehsal sferasında olan müəssisələrin xərcləri və onların maliyyələşdirilməsi mənbələri
33. İstehsalın inkişafına bütçə xərcləri. Real investisiyalar
34. Mənzil- kommunal təsərrüfatının maliyyələşdirilməsi
35. Sosial infrastrukturun saxlanması xərcləri
36. Təhsil xərclərinin tərkibi, quruluşu və maliyyələşdirilməsi qaydası
37. Səhiyyə xərclərinin tərkibi və quruluşu
38. Əhəlinin sağlamlığının qorunması tədbirlərinin maliyyələşdirilməsi
39. Əhəlinin sosial müdafiəsi xüsusiyyətləri
40. Sosial sığorta xərclərinin planlaşdırılması və maliyyələşdirilməsi
41. Sosial müavinət xərclərinin planlaşdırılması və maliyyələşdirilməsi
42. Əmək pensiyalarının növləri, tərkibi və təyin edilməsi şərtləri
43. Azərbaycan Respublikasının dövlət hakimiyyət orqanlarının saxlanılması üzrə bütçə xərcləri
44. Yerli özünüidare orqanlarının bütçə xərcləri
45. Dövlət borclarının iqtisadi mahiyəti
46. Dövlət borclarının məqsəd və vəzifələri
47. Dövlət borc öhdəliklərinin formaları
48. Dövlət borcunun idarə edilməsi prinsipləri və metodları
49. Xarici dövlət borcları
50. Bütçədənkenar dövlət fondlarının mahiyəti və sosial-iqtisadi inkişafda rolu
51. Bütçədənkenar fondların maliyyə sistemində rolu və təsnifatı
52. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Fondu və onun bütçə tərkibi
53. Bütçələrarası münasibətlərinin mahiyəti
54. Bütçələrarası münasibətlərin təşkil prinsipləri
55. Bütçə krediti və onun formaları

S/F (Bütçə sistemi) fənninin sillabusu 6004005-"Maliyyə", 6004008-"Mühasibat" ixtisaslarının təhsil proqramı, tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus "Maliyyə idarəetməsi və audit" kafedrasının "05" "01" 2026-cı il tarixli (08 sayılı protokol) iclasında təsdiq olunmuşdur.

Fənn müəllimi:

b/m. Vaqif Mustafayev

Kafedra müdiri:

dos. Əlixan Bədəlov